

# รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

ครูผู้สอน ครูนจรักษ์ สุขเจริญ

ครูสุกฤณา นกเทียน



# วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา



# จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้
๒. จำแนกวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้
๓. เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการเข้าร่วมศาสนพิธีในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา



# คำถามชวนคิด

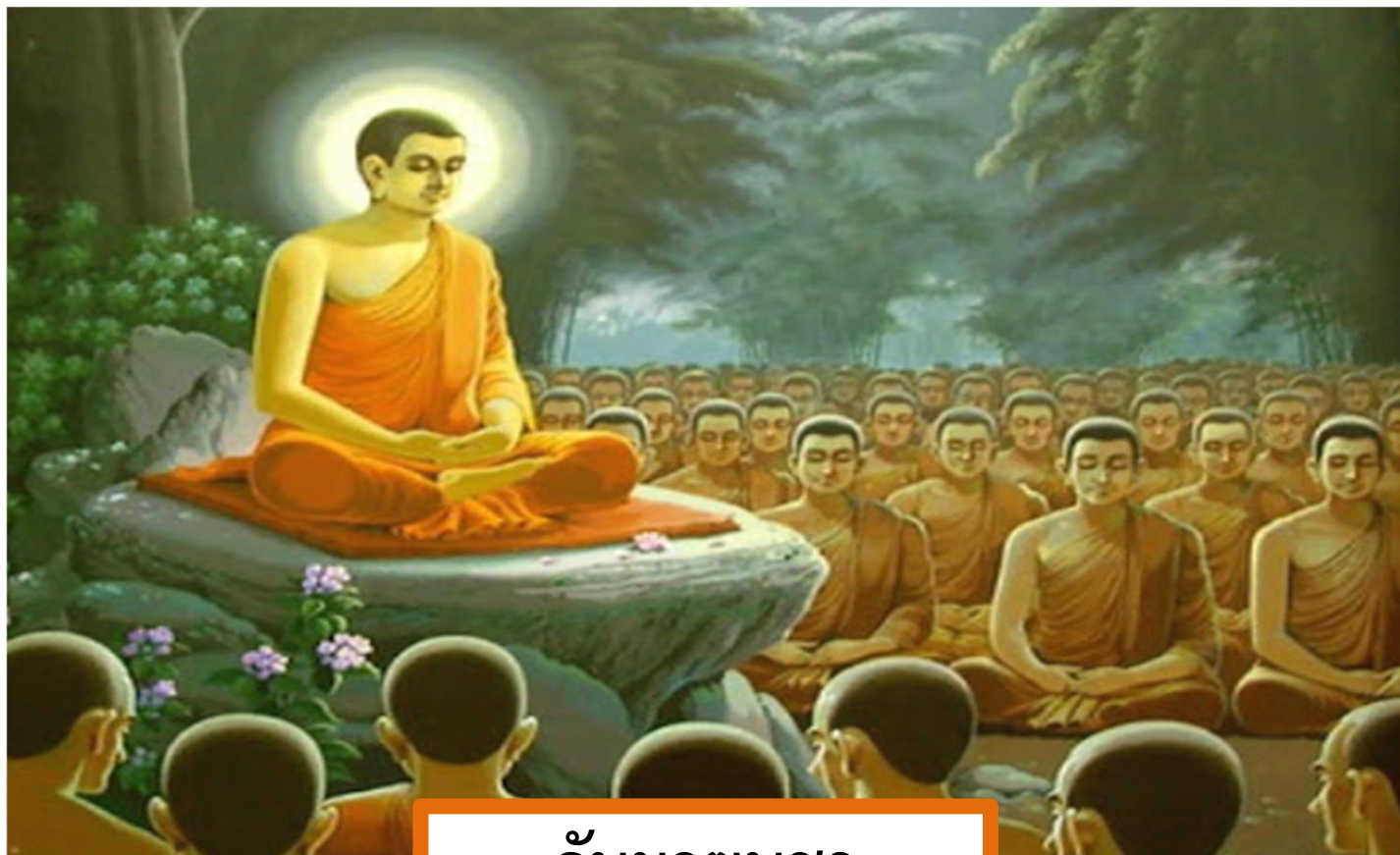
นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ  
ทางพระพุทธศาสนาวันใดมาบ้าง



# คำตอบ

วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา  
วันอาสาฬหบูชา วันธรรมสวนะ  
(วันพระ)





วันมาฆบูชา



## วันวิสาขบูชา



วันอาสาฬหบูชา



# ความสำคัญทางพระพุทธศาสนา



วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นวันที่เกิดเหตุการณ์  
สำคัญที่เกี่ยวข้องกับ **พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์**  
พุทธศาสนิกชนยึดถือเอาวันสำคัญเหล่านี้น้อมระลึกถึง  
คุณพระรัตนตรัย โดยพร้อมใจกันประกอบพิธีกรรมเพื่อเป็น  
การบูชาและนำหลักธรรมที่เกิดขึ้นในวันสำคัญนั้น ๆ  
ไปใช้ในชีวิตรประจำวันอย่างถูกต้องเหมาะสม



วันมาฆบูชา

วันวิสาขบูชา

วันอัฐมีบูชา

วันอาสาฬหบูชา

วันธรรมสวนะ

วันสำคัญ  
ทางพระพุทธศาสนา

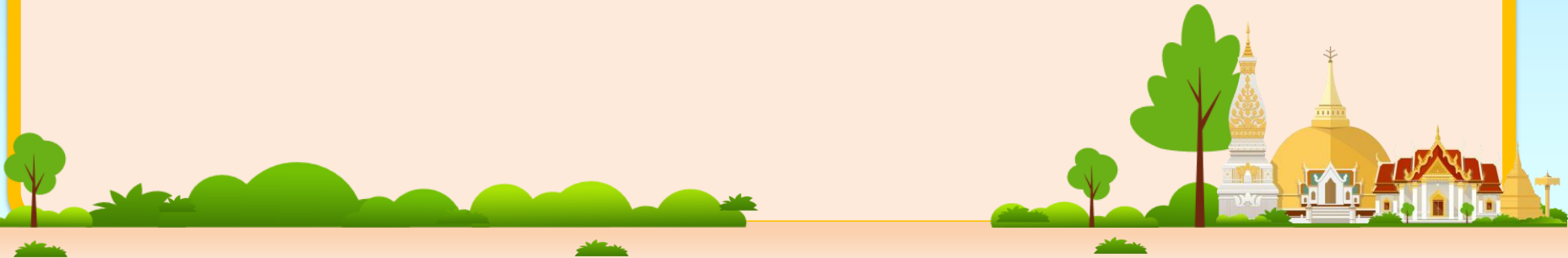




วันมาฆบูชา

# วันมาฆบูชา

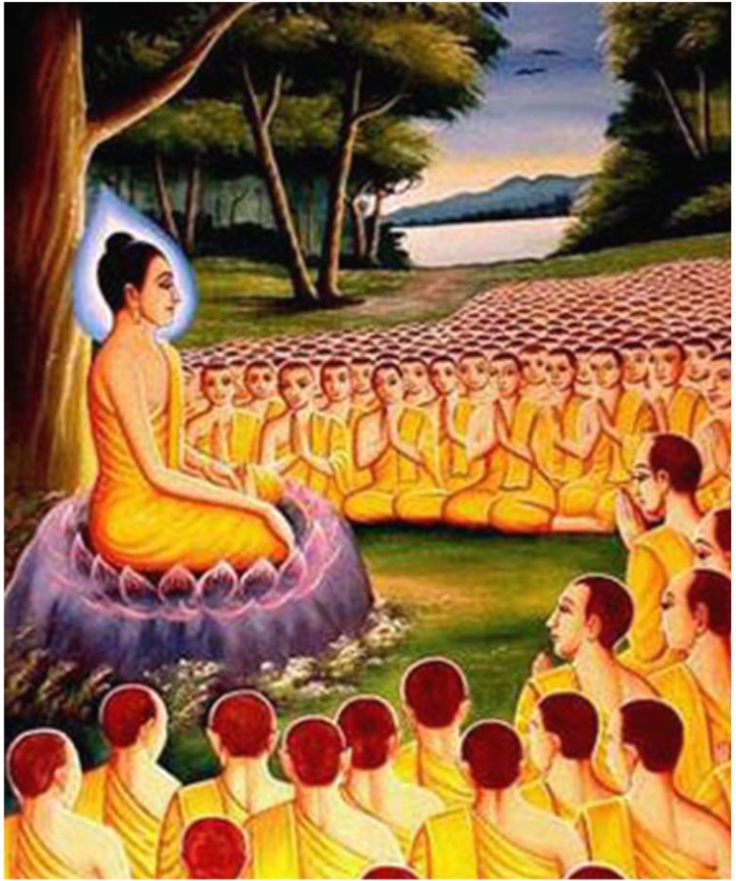
**หมายถึง** การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมโอวาทปาติโมกข์ ซึ่งเป็นหัวใจของคำสอนในพระพุทธศาสนา คือ ละเว้นความชั่ว ทำแต่ความดี และทำจิตใจให้ผ่องใส





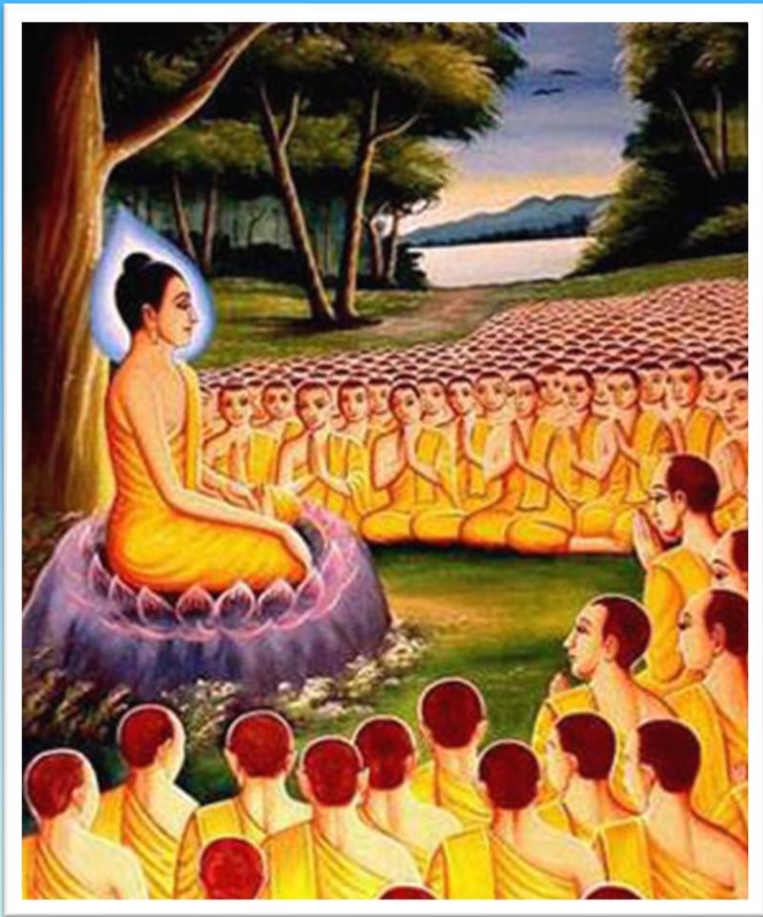
เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น คือ  
เป็นวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๓  
พระสงฆ์ผู้เป็นพระอรหันต์  
จำนวน ๑,๒๕๐ องค์ มาประชุม  
พร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย



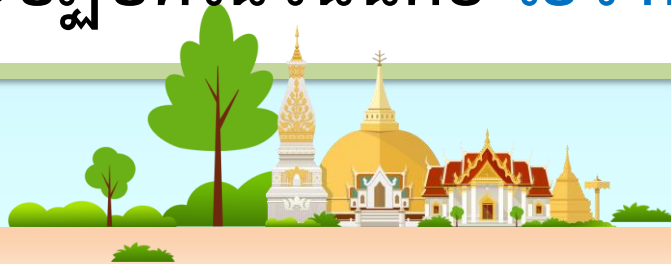


และพระสงฆ์ทั้งหมด  
ล้วนเป็น **เอหิภิกขุอุปสัมปทา**  
คือ ได้รับอุปสมบทจาก  
พระพุทธรเจ้าทั้งสิ้น





วันมาฆบูชา ถือว่าเป็น  
**วันพระธรรม**  
เพราะพระพุทธเจ้า ทรงแสดง  
พระธรรมซึ่งเป็นหัวใจคำสอน  
ของพระพุทธศาสนา  
หลักธรรมที่สำคัญที่ควรศึกษา  
และปฏิบัติในวันนี้คือ **โอวาท ๓**





คำถามชวนคิด  
นักเรียนจะปฏิบัติตน  
ในวันนี้อย่างไร



# คำตอบ

ทำบุญตักบาตร

รักษาศีล

ฟังธรรม

เวียนเทียน และน้อมนำหลัก

โอวาท ๓ มาปฏิบัติ





## วันวิสาขบูชา



**หมายถึง** การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖

คือ การบูชาพระพุทธเจ้า ผู้เป็นศาสดาแห่งพระพุทธศาสนา  
เพื่อเป็นการระลึกถึงวันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานของพระองค์



พระพุทธเจ้าตรัสรู้หลักธรรม  
อริยสัจ ๔ คือ  
ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค





โดยองค์การสหประชาชาติได้พิจารณา  
เห็นความสำคัญของวันนี้  
จึงได้ประกาศให้ **วันวิสาขบูชา**  
**เป็นวันสำคัญสากลของโลก**



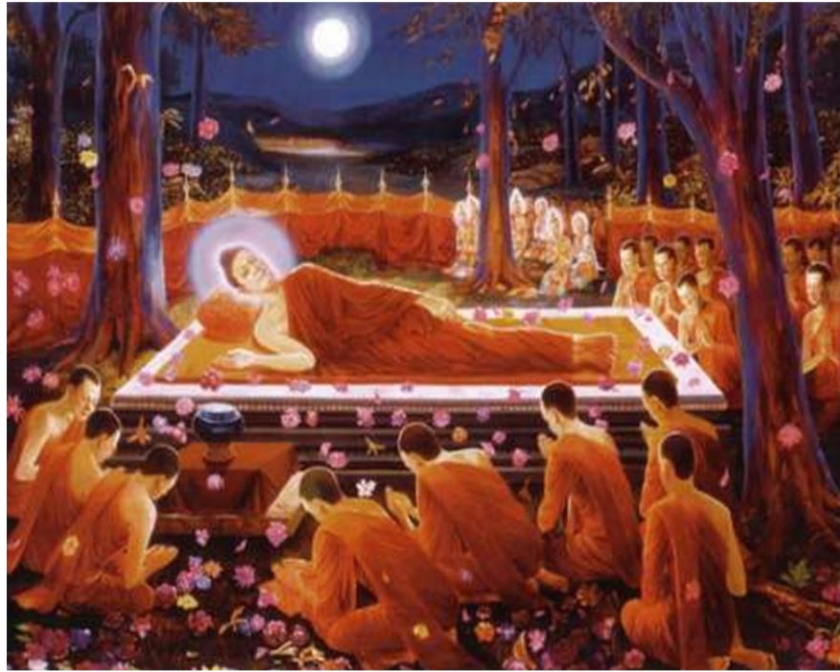


วันวิสาขบูชาถือเป็น  
**วันพระพุทธ** เพราะเป็นวันที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้า



หลักธรรมที่สำคัญที่ควรศึกษาและปฏิบัติในวันนี้ คือ หลักไตรลักษณ์

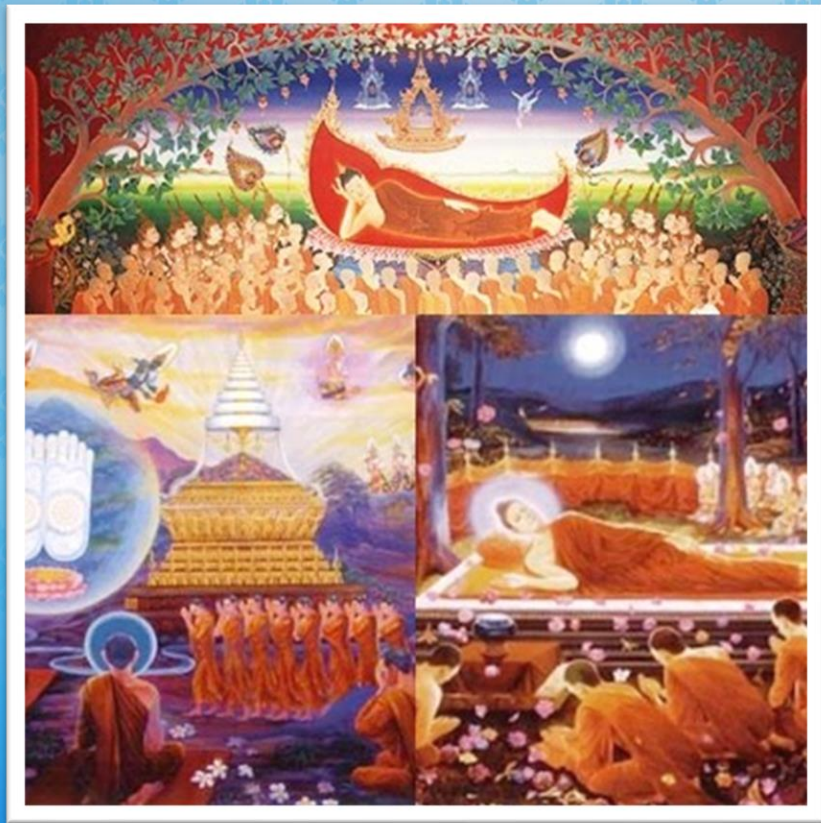




เป็นวันคล้ายวันถวายพระเพลิง  
พระพุทธรูประของพระพุทธเจ้า  
ที่เมืองกุสินารา  
ตรงกับ **วันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๖**  
คือหลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จ  
ดับขันธปรินิพพาน ได้ ๗ วัน

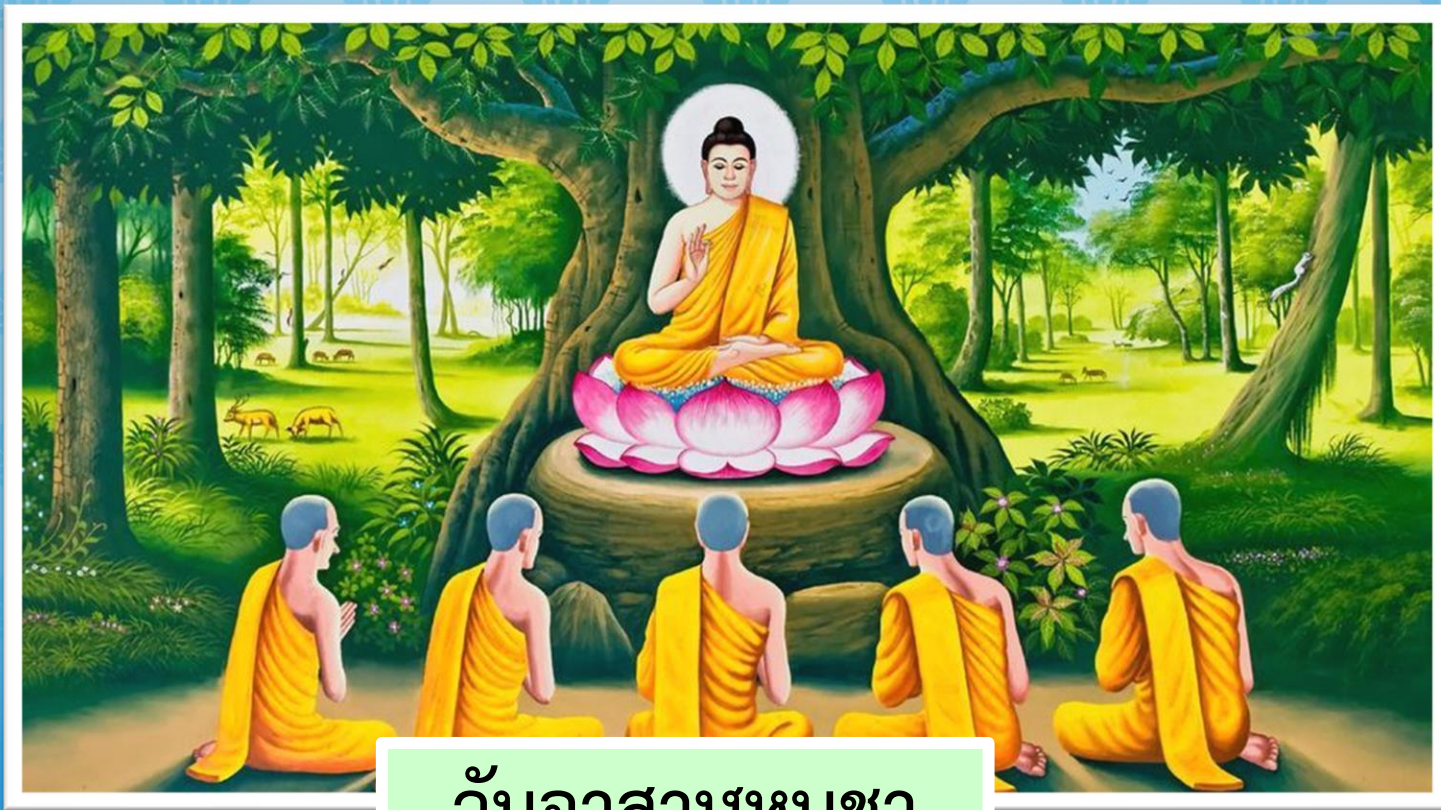
<https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=ynglove&month=19-01-2015&group=2&gblog=226>





พุทธศาสนิกชนทุกคนควร  
บำเพ็ญกุศล คือ รักษาศีล  
การทำบุญตักบาตร  
เจริญจิตภาวนา  
และเวียนเทียน





วันอาสาฬหบูชา

หลักธรรมที่สำคัญที่ควรศึกษาและปฏิบัติใน  
วันอาสาฬหบูชาวันนี้คือ ธรรมจักกัปปวัตตนสูตร





**หมายถึง** การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘  
เป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก



โดยการแสดงปฐมเทศนาโปรด  
ปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ คือ  
โกณฑัญญะ วัปปะ ภัททิยะ  
มหานามะและอัสสชิ  
ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน





โกณฑัญญะหัวหน้าพราหมณ์ได้  
ดวงตาเห็นธรรมและ  
ขออุปสมบทเป็นพระภิกษุ  
รูปแรกของพระพุทธศาสนา





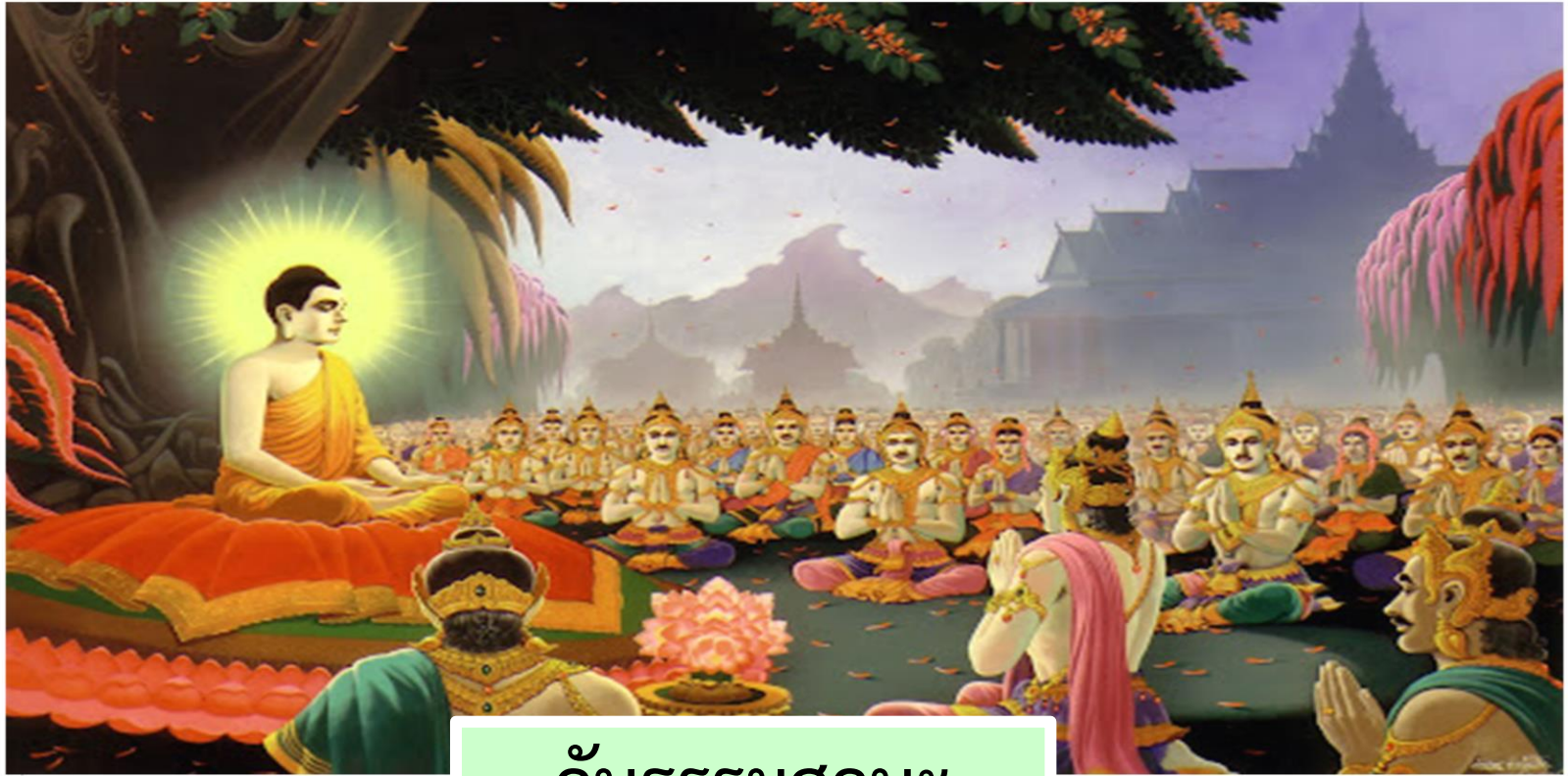
วันนี้จึงถือว่าเป็นวันที่  
พระรัตนตรัยครบ ๓ ประการ  
คือ **พระพุทธ พระธรรม**  
**พระสงฆ์**







วันอาสาฬหบูชา ถือว่าเป็น **วันพระสงฆ์**  
เพราะเป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรก



# วันธรรมสวนะ

<http://www.dhammathai.org/day/pras.php>

คำถามชวนคิด  
วันธรรมสวนะ  
เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า

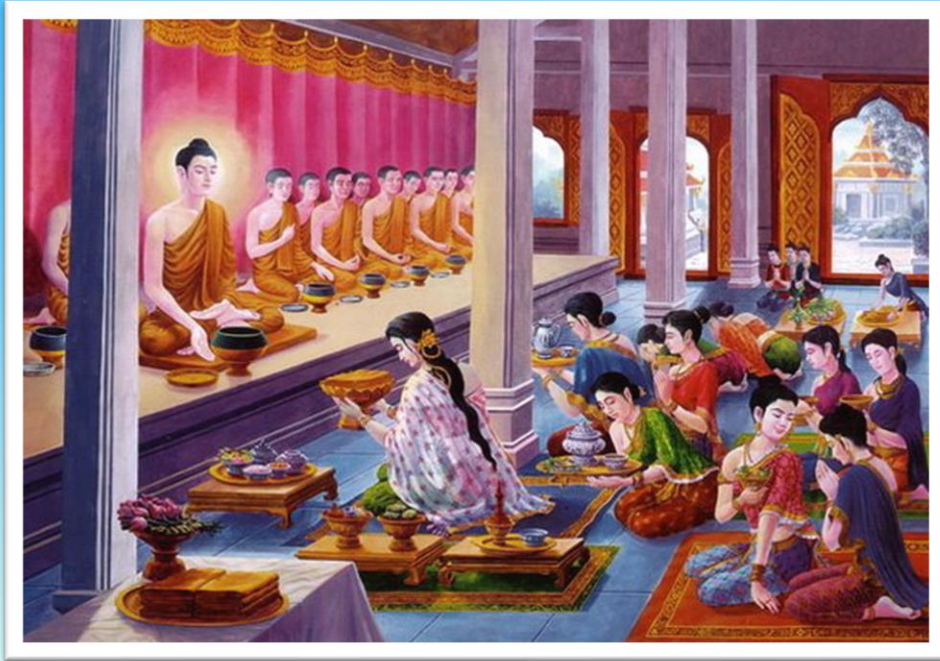


คำตอบ  
วันพระ





วันธรรมสวนะหรือวันพระ เป็นวันที่กำหนดให้มีการฟังธรรม  
พระพุทธเจ้าทรงกำหนดให้มีวันธรรมสวนะไว้เดือนละ ๔ ครั้ง



คือ วันขึ้น ๘ ค่ำ  
วันแรม ๘ ค่ำ  
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ  
วันแรม ๑๕ ค่ำ



หลักธรรมที่สำคัญที่ควรศึกษาและ  
ปฏิบัติในวันนี้คือ บุญกิริยาวัตถุ ๓



# คำถามชวนคิด

กิจกรรมที่พุทธศาสนิกชน

ควรปฏิบัติ





# คำตอบ

ทำบุญตักบาตร

รักษาศีลหรือถือศีลอุโบสถ (นุ่งขาว ห่มขาว  
รักษาศีล ๘ อย่างเคร่งครัดโดยนอนค้างคืนที่  
วัด)



# กิจกรรมในวันสำคัญ ทางพระพุทธศาสนา





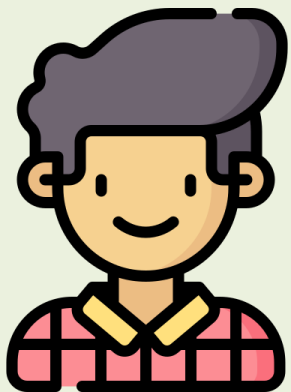
<https://www.coloradowild.org/>



[https://www.m-culture.go.th/th/article\\_view.php?nid=10221](https://www.m-culture.go.th/th/article_view.php?nid=10221)







ชั้นปฏิบัติ



คำชี้แจง

ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒

เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา





# คำชี้แจง

## คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒  
เรื่อง วันสำคัญทาง  
พระพุทธศาสนา

## คำชี้แจงครูปลายทาง

๑. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
๒. ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา  
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ปฏิบัติมาเป็นกิจ  
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา  
รายวิชา สังคมศึกษา รหัส ส๕๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามให้ถูกต้อง

วันอาสาฬหบูชา

วันวิสาขบูชา

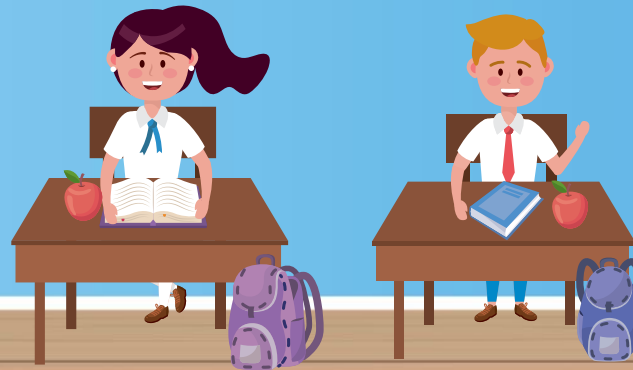
วันธรรมสวนะ

วันอัฐมีบูชา

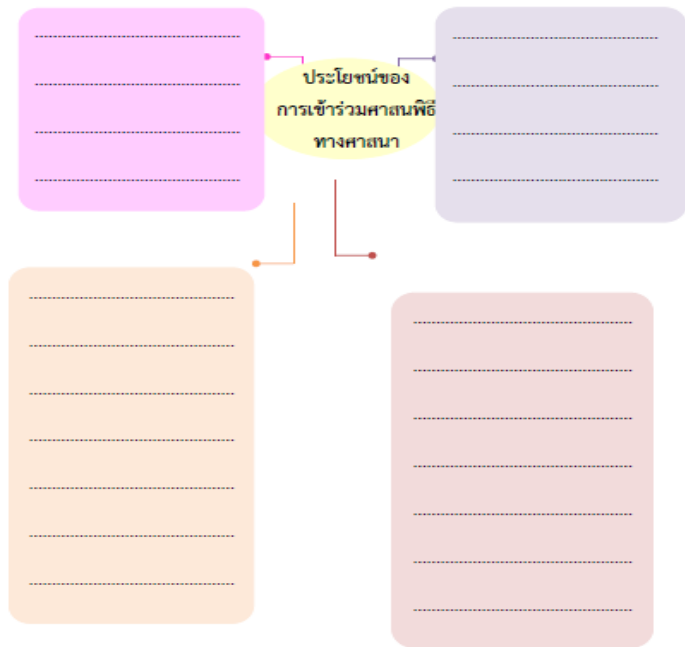
วันมาฆบูชา

- ๑).....วันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์
- ๒).....วันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
- ๓).....วันคล้ายวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของ  
พระพุทธเจ้า
- ๔).....วันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้และปรินิพพาน
- ๕).....วันที่กำหนดให้มีการปาเพ็ญกุลศ ถือศีลและฟังธรรม

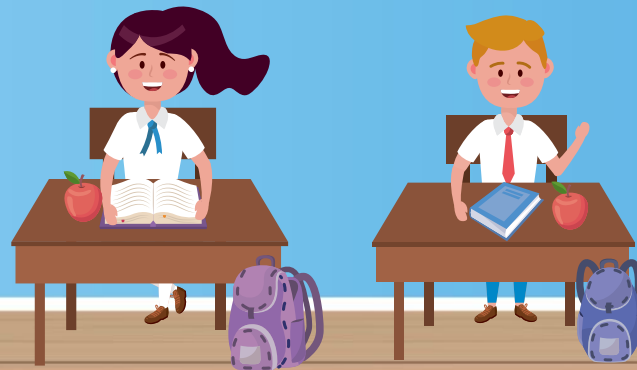
# ใบงานที่ ๑๒



คำชี้แจง : นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประโยชน์ของการเข้าร่วมศาสนพิธีทางศาสนา



# ใบงานที่ ๑๒



วันอาสาฬหบูชา

วันวิสาขบูชา

วันธรรมสวนะ

วันอัฐมีบูชา

วันมาฆบูชา

- ๑).....วันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์
- ๒).....วันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
- ๓).....วันคล้ายวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของพระพุทธเจ้า
- ๔).....วันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้และปรินิพาน
- ๕) .....วันที่กำหนดให้มีการบำเพ็ญกุศล ถือนิเวศน์และฟังธรรม

ประโยชน์ของ  
การเข้าร่วมศาสนพิธี  
ทางศาสนา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วันอาสาฬหบูชา

วันวิสาขบูชา

วันธรรมสวนะ

วันอัฐมีบูชา

วันมาฆบูชา

- ๑) วันมาฆบูชา วันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์
- ๒) วันอาสาฬหบูชา วันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
- ๓) วันอัฐมีบูชา วันคล้ายวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของพระพุทธเจ้า
- ๔) วันวิสาขบูชา วันที่พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้และปรินิพาน
- ๕) วันธรรมสวนะ วันที่กำหนดให้มีการบำเพ็ญกุศล ถือนิเวศน์และฟังธรรม

ศาสนพิธีและพิธีกรรม  
เป็นสื่อ นำพาให้เกิด  
การปฏิบัติตามหลักคำ  
สอน

ประโยชน์ของ  
การเข้าร่วมศาสนพิธี  
ทางศาสนา

ศาสนพิธีเป็นวิธีการปรับ  
สภาพและสร้างการเรียนรู้  
หลักธรรมคำสอนของผู้ที่  
ต้องการศึกษา

เป็นการสืบทอดประเพณี  
และวัฒนธรรมที่มี  
รากฐานมาจาก  
พระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรือง  
และมั่นคงสืบไป

# สรุปบทเรียน





วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นวันที่เกิดเหตุการณ์สำคัญที่  
เกี่ยวข้องกับ **พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์** พุทธศาสนิกชนยึดถือ  
วันสำคัญเหล่านี้น้อมระลึกถึงคุณ**พระรัตนตรัย** โดยพร้อมใจกัน  
ประกอบพิธีกรรมเพื่อเป็นการบูชาและนำหลักธรรมที่เกิดขึ้น  
ในวันสำคัญนั้น ๆ ไปใช้ในชีวิตรประจำวันอย่างถูกต้องเหมาะสม



# บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง มรณยาทชาวพุทธ : การไหว้



# สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๑๓

เรื่อง มรณาทชาวพุทธ : การไหว้

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th)

